

TÁJÉKOZTATÓ A
TERÜLET- ÉS
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI
OPERATÍV PROGRAMRÓL (TOP)

TOP STRATÉGIAI CÉLJAI

2014-2020 EU források 60 %-a gazdaságfejlesztést céloz.

A TOP elsődleges célja:

Térségi, decentralizált gazdaságfejlesztés, ezáltal a foglalkoztatás növelése,

A TOP Két fő stratégiai cél:

1. Gazdaságélénkítéshez és foglalkoztatási szint növeléséhez szükséges helyi feltételek biztosítása.
2. Vállalkozásbarát város/településfejlesztés, az életminőség és társadalmi összetartozás javításához szükséges helyi feltételek biztosítása.

TOP hatásköre és jellegzetességei

Kedvezményezett/fejlesztések jellege:

A TOP elsősorban az önkormányzatok fejlesztéseihez biztosít forrásokat:

- az önkormányzatok gazdaságfejlesztési és azzal összefüggő,
- város- és településfejlesztési akcióit támogatja.

A TOP **területi programcsomagok** alapján nyújt támogatást.

Integrált Területi Programok (18 megye, 22 MJV). Az ITP végrehajtása a Területi Kiválasztási Rendszer keretei között történik meg.

A TOP forráskerete országosan: **1185,7 Mrd Ft** [1702/2014. (XII.3.) Korm rendelet alapján]

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye TOP forráskerete: 89,28 Mrd Ft

TOP Prioritások

Intézkedések

1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére (ERFA)

- 1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése
- 1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés
- 1.3. A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés
- 1.4. A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével

2. Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés (ERFA)

- 2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés

3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken (ERFA)

- 3.1. Fenntartható települési közlekedésfejlesztés
- 3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energiafelhasználás arányának növelése

4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése (ERFA)

- 4.1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése
- 4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése
- 4.3. Leromlott városi területek rehabilitációja

5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés (ESZA)

- 5.1. Foglalkoztatás-növelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok)
- 5.2. A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű 5.3. komplex programok
- 5.4. Helyi közösségi programok megvalósítása

A TOP által támogatott tevékenységek prioritásonként

1. prioritás

Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére

Indikatív forráskeret a megye estében: 33.362 Mrd Ft

1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése

Cél: a már meglévő kapacitásokhoz kapcsolódó szolgáltatások bővítése, fejlesztése

- önkormányzati többségi tulajdonú ipari parkok, technológiai parkok, inkubátorházak, logisztikai központok kapacitás és szolgáltatás fejlesztése – ehhez kapcsolódó közlekedési útvonal fejlesztése
- indokolt esetben új iparterületek kialakítása
- barnamezős területek ipari és gazdasági hasznosítása
- önkormányzat által szervezett és koordinált befektetés-ösztönző, vállalkozások piacra jutását segítő szolgáltatások – az 5. prioritás programjaival összhangban
- önkormányzatok saját közétkeztetésének infrastruktúra és eszköz fejlesztése
  - a helyi alapanyagokra alapozva valósul meg
  - A helyi mezőgazdasági termékek piacra jutásának elősegítése: válogatás, mosás, csomagolás, tárolás, hűtés

A TOP csak önkormányzati agrárlogisztikai fejlesztéseket támogat!

A mezőgazdasági és élelmiszer-feldolgozó vállalkozások üzemi beruházásait a Vidékfejlesztési Operatív Program (röviden:VP) finanszírozza (REL).

Kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önk. többségi tulajdonú vállalkozások. Helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő komplex projektek esetében CLLD szervezetek.

A TOP 5. képzési, foglalkoztatási támogatást nyújt a fenti beruházásokhoz (pl. tartós munkanélküliek, GYES-ről/GYED-ről visszatérők, hátrányos helyzetűek alkalmazása és nagy létszámú foglalkoztatása)

1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés

Cél: kisléptékű beruházások támogatása, komplex turisztikai élményszerzés biztosítása

- helyi ökoturisztikai fejlesztések,
- kulturális látványosságok,
- turisztikai célú kerékpárutak ráhordó szakaszai

- A GINOP támogatja a hálózatos, országos fejlesztéseket, és a megyehatáron átnyúló, országos és nemzetközi jelentőségű fejlesztéseket!
- A VP CLLD keretében, vállalkozások együttműködését támogatja 10 000 fő vagy 120/km² népsűrűség alatti területeken. Erdészeti közjóléti beruházásokat (erdei kirándulóléhely, erdei pihenőhelyek kialakítása).

Kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önk. többségi tulajdonú vállalkozások. Helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő komplex projektek esetében CLLD szervezetek.

A TOP 5. képzési, foglalkoztatási támogatást nyújt a fenti beruházásokhoz (pl. tartós munkanélküliek, GYES-ről/GYED-ről visszatérők, hátrányos helyzetűek alkalmazása és nagy létszámú foglalkoztatás)

1.3. A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés

Cél: TEN-T hálózaton kívüli alacsonyabb rendű utak felújítása és fejlesztése

- 4-5 számjegyű utak és belterületi önkormányzati utak (kivéve mezőgazdasági és erdészeti utak) burkolatának és alépítményeinek felújítása, fejlesztése
- városok gazdasági övezeteit feltáró, elkerülő utak
- határátkelőhelyekhez vezető utak fejlesztése
- A közutak tervezése során biztosítani kell a biztonságos közlekedési feltételeket (járda, kerékpárút)

Kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önk. többségi tulajdonú vállalkozások. Jogszabályban meghatározott kizárólagos építtetők, helyi közlekedési társaságok, helyközi közlekedési társaságok, MÁV Zrt.

1.4. A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével

Cél: a kisgyermeket nevelők munkavállalásának támogatása, a családok segítése

- bölcsőde és óvodafejlesztés
- alternatív gyermekmegőrzési formák támogatása: családi napközik vagy óvodákba integrált bölcsődék
- döntően kapacitásépítésre kell törekedni (a felújításra szánt forrás kisebb mértékű legyen)

Kedvezményezettek: központi költségvetési irányító és költségvetési szervek, helyi önkormányzatok és társulásaik, országos és helyi nemzeti önkormányzatok és társulásaik, egyesületek, egyházak, alapítványok, civil szervezetek, non-profit szervezetek

A TOP 5. prioritás finanszírozza a képzési, valamint bér- és járulékköltség támogatást az újonnan felvett dolgozók részére.

Az intézményekben dolgozók humán erőforrás fejlesztését, képzését az EMBERI ERŐFORRÁS FEJLESZTÉSI OPERATÍV PROGRAM (EFOP) támogatja.

A munkahelyi családi napközik kialakítását a GINOP támogatja.

2. prioritás

Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés

Indikatív forráskeret a megye estében: 16,520 Mrd Ft

2. 1. Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés

Cél: a TOP gazdaságfejlesztési céljaihoz és a lakosság (fiatalok) megtartásához hozzájáruló infrastruktúra fejlesztés

1. Gazdaságélénkítő településfejlesztés:
  - barnamezős területek, rozsdaovezetek hasznosítása, fejlesztése (beleértve az épületállomány megújítását is) településfejlesztési céllal pl. városi, rekreációs, közösségi és kulturális hasznosítása
  - helyi piacok, vásárcsarnokok, piacterek fejlesztése, kialakítása;
2. Települési környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztések:
  - belterületi csapadékvíz elvezetés akcióterületen (pl. felújítással érintett településrészén)
  - komplex csapadékvíz-elvezetési rendszer vagy hálózatok kiépítése nem támogatott!!
  - Hulladékgazdálkodás:
    - anyagában történő hasznosítása érdekében kapacitások kiépítése
    - termikus hasznosítás, vegyesen gyűjtött települési hulladék égetéssel történő kezelése
    - hulladéklerakók rekultivációja
3. Szemléletformáló akciók, képzések: a környezettudatos szemléletmód terjesztése
  - önállóan nem finanszírozható, csak a fenti beavatkozásokhoz kapcsolódóan!

Kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások; non-profit és civil szervezetek, egyházak

3. prioritás

Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken

Indikatív forráskeret a megye estében: 22,467 Mrd Ft

3.1. Fenntartható települési közlekedésfejlesztés

Cél: a CO₂ kibocsátás csökkentéséhez és az élhető városi környezet kialakulásához hozzájáruló közlekedésfejlesztés

- Forgalmi pálya fejlesztése városokban (pl. buszfordulók, buszsávok és megállók megvalósítása)
- Információ- és kommunikációtechnológiai fejlesztések (IKT) – „smart city” (okos város) megközelítés
- Járási és települési kapcsolatok javítása új közlekedési módok által
  - Igényvezérelt személyszállítási szolgáltatás kialakítása aprófalvas és kertvárosi övezetben (energia-hatékony szállítójármű beszerzése, diszpécserközpont létrehozása, hívórendszer kialakítása)
- B+R parkolók és csomópontok fejlesztése
- Fenntartható városi/járási közlekedési tervek kidolgozása
- Utazási láncok alacsony költségű összekapcsolása (helyi-helyközi autóbuzsos, kerékpáros)
- Nem kötöttpályás intermodális csomópontok fejlesztése (autóbuzs-pályaudvar, forgalmi épületek)
- Közlekedésbiztonsági fejlesztések (gyalogátkelőhelyek kialakítása, csomópontok forgalomlassító átépítése)
- Kerékpárutak, kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése
  - Helyi, helyközi, hivatás-forgalmi és egyéb célú kerékpárforgalmi létesítmények építése, felújítása
  - Balesetveszélyes gócpontok korrekciója

Kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások; központi költségvetési szervek és intézményeik, helyi és helyközi közlekedési társaságok, jogszabályban meghatározott kizárólagos építetők (NIF Zrt., Magyar Közút Nonprofit Zrt.)

3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése

Cél: önkormányzati tulajdonú épületek, intézmények, infrastruktúra energia-hatékonyságközpontú rehabilitációja, az épületek hőszigetelésének javítása

- Kazánházak felújítása, hőtermelők nagy hatásfokú berendezésekre történő cseréje, hőleadó rendszerek és épülethatároló szerkezetek korszerűsítése, épületek hőszigetelésének javítása, hőtechnikai adottságok javítása, hőveszteségek csökkentése
- **Önkormányzati tulajdonú épületek fűtésenergia és villamos energiaszükségletének kielégítése környezetihő, biomassa vagy napenergia forrás felhasználásával**
  - Napelemek épületeken történő telepítése közcéllal, saját villamos energia igény kielégítésének céljából támogatott
  - Épületek világítási rendszereinek korszerűsítése –csak energetikai beruházás részeként támogatott!
- **Önkormányzat által vezérelt térségi energiaellátás megújuló energiából**
  - Kisebb léptékű komplex térségi (települési, településközi) energetikai program keretében támogatott, helyi nyersanyag hasznosításával
  - Pl. energiatermelő rendszer, fűtőművek, hőszállító hálózat felújítása
- **Önkormányzatok Fenntartható Energia Akcióprogramjának (SEAP) elkészítése**
  - Konkrét intézkedéseket és projekteket tartalmaznak
  - Kötelezettségvállalást tartalmaz az energiahatékonyság javítására, megújuló energiák fokozott hasznosítására

Kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások; azok az intézmények, melyek önkormányzati tulajdonú épületen látnak el üzemeltetési, működtetési, feladat-ellátási felelősséget. Szemléletformáló akciók esetében civil szervezetek, CLLD szervezetek.

Épületenergetikai fejlesztések esetén a támogatás megítéléséhez a jogszabályi előírások szerint energetikai minőségtanúsítványra van szükség!

A projekteknek teljesíteniük kell az MSZ-EN 303-5:2000 szabvány szerinti tüzeléstechnikai követelményeket.

Vállalkozások számára a GINOP nyújt támogatást.

Mezőgazdasági és élelmiszer feldolgozó, erdőgazdálkodási, erdészeti vállalkozások saját célú üzemi energiahatékonysági beruházásait a VP támogatja.

4. prioritás

A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése

Indikatív forráskeret a megye estében: 6,904 Mrd Ft

4.1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése

Cél: helyi önkormányzatok egészségügyi szolgáltatásainak helyet adó épületek korszerűsítése, felújítása, átalakítása

- A háziorvosi szolgálatnak, házi gyermekorvosi ellátásnak, fogorvosi alapellátásnak, központi alapellátási ügyeletnek, a védőnői szolgáltatásoknak helyet adó épületek, épületrészek fejlesztése, indokolt esetben új épület építése
- Eszközbeszerzés
- Iskola épületében található orvosi rendelők felújítását az EFOP támogatja!
- *Kedvezményezettek: központi költségvetési irányító és költségvetési szervek, helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások; civil szervezetek; egyházak; egyesületek; alapítványok; non-profit szervezetek*

4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése

Cél: a Szociális törvényben és Gyermekvédelmi törvényben nevesített szolgáltatások elérhetővé tétele a szolgáltatáshiányos településeken

- Nappali szociális ellátások (idősek, fogyatékkal élők, hajléktalan, szenvedélybeteg és pszichiátriai beteg személyek) fejlesztése
- Családsegítés, gyermekjóléti szolgálat minőségi fejlesztése, férőhelyek bővítése

Kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások; civil szervezetek; egyházak; egyesületek; alapítványok; non-profit szervezetek

4.3. Leromlott városi területek rehabilitációja

Cél: a leszakadással fenyegetett városrészekben jelentkező társadalmi-fizikai-gazdasági problémák komplex megoldása

- Kizárólag városi jogállású településeken az alábbi akcióterületeken támogatja!
  - Ipari technológiával épült lakótelepek (gettósodás megelőzése)
  - Városi szövetbe ágyazott, hagyományos építésű, vegyes lakossági összetételű veszélyeztetett városrészek
  - Telepek, kolóniák
- Beavatkozások:
  - 100%-os önkormányzati vagy non-profit tulajdonú lakóépületek felújítása, szociális bérlakások felújítása, elavult lakóépületek bontása, szociális bérlakások építése, vásárlása
  - Társasházak közös tulajdonú részeinek energiahatékonysági szempontú felújítása hátrányos helyzetű népességgel rendelkező területeken
  - Lakhatás legalizálása (bérleti szerződések létrehozása, helyreállítása, adósságkezelési programok, stb.)
- Hosszabb távú programok (3-4-5 év);

Kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások; civil szervezetek; egyházak; gazdasági társaságok és szövetkezetek

Elvárás a direkt kapcsolat a TOP 5.2. intézkedéseivel a (társadalmi hátrányok leküzdését célzó beavatkozás: pl. szociális, oktatási, foglalkoztatási programok; civil közösségfejlesztés, közösség-szervezés)

5. prioritás

Megyei és helyi emberi erőforrás
fejlesztés, foglalkoztatás ösztönzés,
társadalmi együttműködés

Indikatív forráskeret a megye estében: 10,026 Mrd Ft

5.1. Foglalkoztatás-növelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok)

Cél: a TOP által finanszírozott gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási beavatkozások összehangolt fejlesztése

- Paktumok létrehozásának, működésének támogatása, tevékenységi körök és hatékonyságuk növelése
  - Megyei szintű foglalkoztatási megállapodások, együttműködések
    - Megyei foglalkoztatási stratégia tervezése, partnerséget szervező szervezet létrehozása és működtetése
  - Helyi foglalkoztatási együttműködések (települési is elképzelhető)
    - Helyi stratégia tervezése (kutatás, felmérés, műhelymunka), partnerség kialakítása és működtetése
- Munkanélküli és inaktív helyi lakosság munkaerőpiacra történő belépését, foglalkoztathatóságuk növelését és vállalkozóvá válásukat támogató programok
- TOP 1.-es prioritás keretében megvalósuló beruházásokhoz (pl. üzleti infra, befektetés-ösztönzés, helyi termékmenedzsment) kapcsolódó képzési, foglalkoztatási, stb. tevékenységek támogatása, kapcsolódó szemléletformálás, közösségi akciók támogatása
- A TOP-ból felújított turisztikai vonzerőkhöz, települési akcióterülethez kapcsolódó szolgáltatást kiépítő vállalkozások humánerőforrás igényeit kiszolgáló fejlesztések
- Képzési és átmeneti bértámogatás a helyben élő hátrányos helyzetű munkanélküliek és inaktívak számára, valamint a TOP 1.-es prioritás keretében fejlesztett ipari területekre betelepülő vállalkozások számára

Kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások; civil szervezetek; megyei kormányhivatalok munkaügyi központja; képző intézmények

5.2. A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok

Cél: A szociális város rehabilitációval (TOP 4.3) összhangban, azt kiegészítve megvalósuló közösségfejlesztés

- Az alapellátásban biztosított szolgáltatások kiegészítését támogatja, ezáltal a fejlesztések az alapellátást nyújtó intézményekkel együttműködésben valósulnak meg.
- A projektnek része kell hogy legyen a jelenléten alapuló szociális munka!
- Támogatott Beavatkozások:
  - Oktatási hátrányok leküzdése: fejlesztő és oktatási programok hátrányos helyzetű gyermekek részére (tanoda, játszóház, szabadidős programok, stb.)
  - Egészségügyi mentálhigiénés programok
  - Lakhatás legalizálását, adósságkezelést szolgáló programok
  - Közbiztonság javítása: rendőrség, polgárőrség működtetése
- *Kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások; civil szervezetek; egyházak; gazdasági társaságok és szövetkezetek*

5.3. Helyi közösségi programok megvalósítása

Cél: A TOP egyéb prioritástengelyeihez kapcsolódó közösségi projektek támogatása

- Helyi közösséget és identitást erősítő akciók (közösségi programok, szabadidős programok, partnertalálkozók, szemléletformálás, hagyományőrzés, néprajzi oktatás, hagyományalapú tudás erősítése) – ehhez a helyi közösségfejlesztési szakember alkalmazását is biztosítja a TOP.
- Helyi érdekek érvényesítését célzó civil szerveződések elősegítése
- Ösztöndíjprogram, fiatalok településen tartását és visszatérését segítő kezdeményezések
- Bűnmegelőzés, közlekedésbiztonság és közbiztonság javítását segítő intézkedések (helyi bűnmegelőzési stratégia, drogprevenciós programok, stb.)

Az EFOP biztosítja a közösségfejlesztési programok módszertanát és a több megyében megvalósuló intézkedések módszertanát

A VP a vidéki CLLD keretében támogatja a helyi közösséget erősítő programokat a vidéki térségekben, a TOP nem kizárólagosan városi fókusszal biztosítja.

Kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások; civil szervezetek; egyházak; gazdasági társaságok és szövetkezetek

7. prioritás

Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD)

Indikatív forráskeret országosan: 44,44 Mrd Ft

Kísérleti jelleggel, korlátozott számú, szakmai alapon kiválasztott városban!

7.1. Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése

Cél: közösségi és kulturális terek fizikai rehabilitációja, fejlesztése hozzájárulva a helyi gazdaságfejlesztéshez

- a helyi akciócsoport (HACS) által készített helyi fejlesztési stratégia alapján készül
- Pl. városi könyvtárakban, közösségi házakban elektronikus könyv-, zene és filmtár kialakítása
- Új szolgáltatások bevezetése, pl. filmnéző, zeneszoba kialakítása
- Városrészi közösségi terek felújítása; kreatív és új szolgáltatások kialakítása pl. biciklis-, gördeszkás gyakorlópálya, szabadtéri ingyenes fitness edzőpálya; játszóterek kialakítása
- Helyi rendezvényeknek alkalmas térrész kialakítása, fejlesztése, eszközbeszerzés
- Helyi termékek bemutatására, előállításának oktatására alkalmas terek kialakítása (kézműves alkotóházak)

- Központi elem a helyi közösség részvétele a tervezésben és a megvalósításban.
- Kiemelt cél a fiatalok részvétele, a fiatalok megtartása.
- Lakótelepeken megvalósuló helyi fejlesztési, közösség-szervezési programok ösztönzése.

A VP a 10.000 fő alatti településeken nyújt támogatást, vidékfejlesztési tartalommal.

Kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, civil szervezetek; egyházak; közintézmények; CLLD szervezetek

7.2. a városi lakosság közösségi aktivitásának növelése a helyi közösségszervezés és kulturális kínálatbővítés segítségével

Cél: közösségszervezés és fejlesztés, identitást és összetartozást erősítő tevékenységek támogatása

- A városi helyi akciócsoportok (HACS) fejlesztési stratégiájának elkészítése
- Projekt előkészítés
- A tényleges fejlesztési tevékenységeket a városrész lakosainak igényeire szabottan határozzák majd meg a fejlesztési stratégiák.
  - Helyi identitást erősítő tevékenységek (helytörténeti, honismereti programok, helyi kulturális örökség bemutatása, stb.)
  - Helyi társadalmi párbeszédet fenntartó tanácsok, kerekasztalok stb. kialakítása és működtetése
  - Közösségi terek programokkal való megtöltése
  - Helyi termékek kereskedelmének népszerűsítése
  - Kézműves mesterségek újratanítása
  - Szociális gazdaság jellegű kezdeményezések
  - Környezettudatossági akciók, programok végrehajtása

A VP a 10.000 fő alatti településeken nyújt támogatást, vidékfejlesztési tartalommal.

Kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, civil szervezetek; egyházak; közintézmények; CLLD szervezetek

A TOP DECENTRALIZÁLT VÉGREHAJTÁSI MODELLJE

A TOP megvalósítási modellje:

- Integrált területfejlesztési megközelítésre épülő decentralizált tervezés és végrehajtás.

Megyei ITP

- TOP 1-5. prioritások szerinti (gazdaság- és településfejlesztési) tartalom, megye MJV-n kívüli területére. Megyei önkormányzatok tervezik és közreműködnek a végrehajtásban.

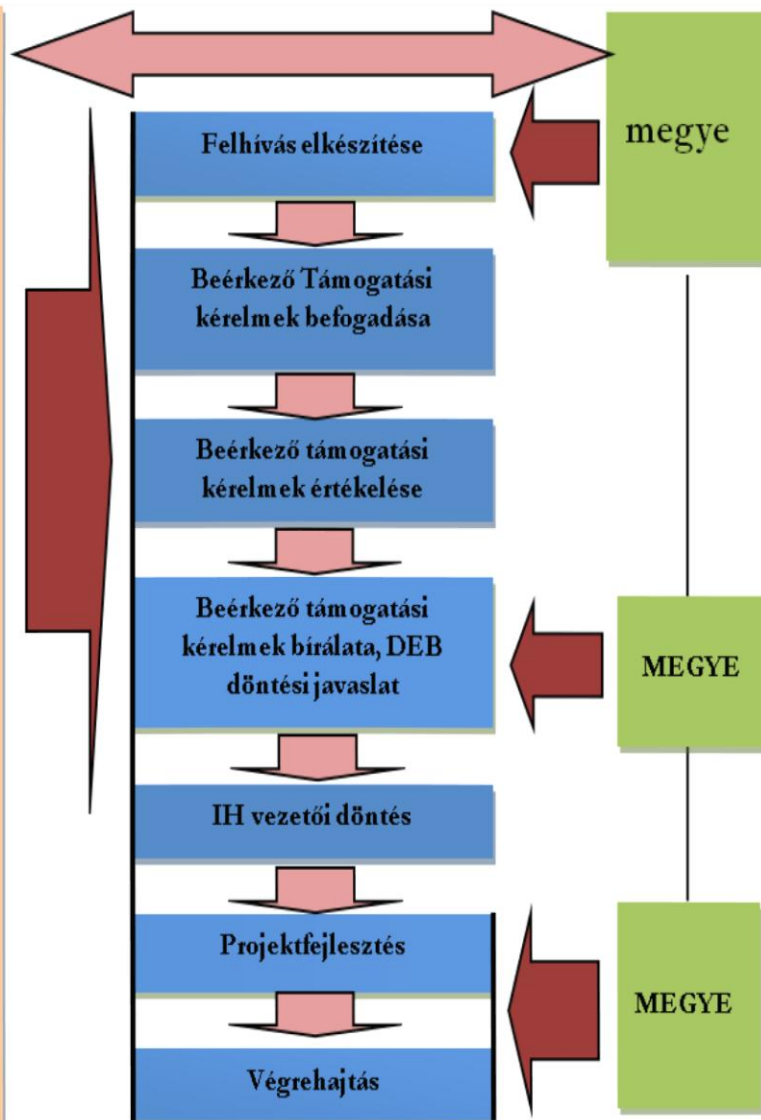
Megyei jogú városi ITP

- TOP 6. prioritástengely szerinti (városfejlesztési) tartalom, MJV területére. Megyei jogú városok önkormányzatai tervezik a megyei önkormányzatok koordinálásával, és közreműködnek a végrehajtásban.

Közösségvezérelt helyi fejlesztési programok városokban, kísérleti jelleggel

- Városi közösségi-kulturális tartalom, helyi gazdaságfejlesztési elemekkel. Helyi fejlesztési stratégiák. *Közösség által irányított helyi fejlesztések (CLLD), – 20-30 db város.*
- Helyi Fejlesztési Stratégia (HFS) alapján kiválasztott helyi akciócsoportok (HACS) tervezik és hajtják végre.

A területi szereplő szerepe a végrehajtásban

a) Feladatok a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 19 § szerint:

- a területi szereplő feladatai összeállítja az integrált területi programot és kezdeményezheti annak módosítását,
- véleményezi az irányító hatóság által megküldött felhívást,
- adatot szolgáltat az irányító hatóság részére a többéves nemzeti keret és az éves fejlesztési keret összeállításához,
- végrehajtja az integrált területi programot

b) ITP útmutató és a megyék eddigi egyeztetései alapján:

- A felhívások véleményezése mellett meghatározza a projektkiválasztás alapjául szolgáló értékelési szempontrendszer
- Részt vesz a DEB döntési javaslatának elkészítésében – EGYÜTTDÖNTÉS: megye- TOP IH

A megye feladata és hatásköre

A fentiek alapján tehát a megyék feladata és hatásköre – a kiválasztási folyamatba építve – az alábbiak során érvényesül:

1. A program szintű horizontális kiválasztási kritériumok terület specifikus szempontjainak kidolgozása;
2. Az Integrált Területi Programok és benne a forrás felhasználási keretösszegek és módok meghatározása;
3. Az ITP keretén belül az indikátorvállalások megtétele és az ITP végrehajtása során azok teljesítése;
4. A felhívás véleményezése és a felhívás szintű értékelési szempontrendszer terület specifikus szempontjainak kidolgozása
5. Részvétel a döntés-előkészítő bizottságban szavazati joggal;
6. Az ITP nyomon követés és monitoringja.

**Köszönöm a
megtisztelő figyelmet !**